

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202851
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621202851.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom Mgr. Petrom Strakom vo veci starostlivosti o maloleté deti: B. M. Š., L. XX.XX.XXXX, B. Š., L. XX.XX.XXXX, I. Š., L. XX.XX.XXXX, t. č. deti bytom u navrhovateľky - starej matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov: K. Š., L. XX.XX.XXXX, P. J. C. XXX, štátny občan Slovenskej republiky a I. Š., L. XX.XX.XXXX, P. J. C. XXX, o návrhu navrhovateľky - starej matky detí: K. Š., L. XX.XX.XXXX, P. J. C. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloleté deti B. M. Š., narodenú XX.XX.XXXX, B. Š., narodenú XX.XX.XXXX, I. Š., narodeného XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. Š., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí a v bežných veciach bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov.

II. Matka maloletých detí K. Š., narodená XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí B. M. Š., narodenej XX.XX.XXXX, B. Š., narodenej XX.XX.XXXX a I. Š., narodeného XX.XX.XXXX sumou vo výške 50,- Eur na každé dieťa zvlášť. Takto určené výživné je matka p o v i n n á poukazovať vždy k 25.dňu toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

III. Otec maloletých detí I. Š., narodený XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživné maloletým deťom B. M. Š., narodenej XX.XX.XXXX, B. Š., narodenej XX.XX.XXXX a I. Š., narodeného XX.XX.XXXX výživným vo výške 50,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť. Takto určené výživné je otec p o v i n n ý poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - stará matka maloletých detí B. M. Š., narodenej XX.XX.XXXX, B. Š., narodenej XX.XX.XXXX a I. Š., narodeného XX.XX.XXXX sa domáhala zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedla, že maloleté deti bývajú skoro od svojho narodenia prevažne u nej. Rodičia maloletých detí bývajú v rodinnom dome, ktorý vo vlastníctve maloletých detí, ale deti tam nechcú bývať, lebo rodičia nemajú pre nich vytvorené vhodné podmienky. Rodičia sa často hádajú kvôli peniazom, majú dlžoby a niekoľkokrát boli odpojený od plynu a električky. Stará matka im zabezpečuje všetku potrebnú starostlivosť. Býva v poschodovom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve syna. Maloleté deti majú dve detské izby a je pripravovaná ďalšia izba. Stará matka nakúpila malým deťom nábytok a majú vytvorené podmienky na prípravu do školy a odpočinok. S deťmi má vytvorené dobré vzťahy, dobre spolu vychádzajú a rešpektujú ju. S deťmi chodí k lekárovi, komunikuje aj so školou. Keďže stará matka stratila nádej, že rodičia detí si dajú veci do poriadku, rozhodla sa podať návrh na zverenie

maloletých detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka je zamestnaná ako vlakvedúca v ZSSK. Rodičia sa s deťmi pravidelne stretávajú a ich matka, ktorá je dcérou navrhovateľky, chodí do domácnosti. Rodičia detí na ich starostlivosť neprispievajú.

2. Matka maloletých detí na pojednávaní dňa 30.12.2021 uviedla, že s návrhom na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky súhlasí.

3. Otec na pojednávaní dňa 31.12.2021 uviedol, že súhlasí so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Kolízny opatrovník uviedol, že náhradná osobná starostlivosť je v danej situácii v záujme maloletých detí, preto odporúčal návrhu navrhovateľky vyhovieť a určiť výšku výživného s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých detí a reálne príjmové a zárobkové možnosti rodičov dané ich subjektívnymi vlastnosťami ako i objektívnymi skutočnosťami. Úpravu styku nenavrhol.

5. Súd nariadil pojednávanie na deň 30.12.2021, ktorého sa zúčastnili navrhovateľka, rodičia maloletých detí a kolízny opatrovník, kde súd rozhodol vo veci samej.

6. Súd vykonal dokazovanie v nasledovnom rozsahu a zistil nasledovné skutkové okolnosti. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec nie je vedený ako zamestnanec u žiadneho konkrétneho zamestnávateľa na území SR. Z lustrácie Sociálnej poisťovne súd zistil, že matka je vedená ako zamestnanec spoločnosti Q. Z výpovede matky mal súd preukázané, že matka zarába približne od 500 do 550 Eur mesačne na danej pozícii, kde pracuje ako upratovačka. Z lustrácie v registri obyvateľov súd ďalej zistil, že obaja rodičia sú manželia a majú spolu štyri maloleté deti. Navrhovateľka je vydatá, má plnoleté deti, z ktorých jedna je matka maloletých detí v danom konaní. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni je zamestnaná v X., pričom vymeriavací základ s v hrubom pohybuje v rozmedzí 1.154,19 Eur a 1.358,98 Eur za mesiace november 2020 až jún 2021. Z lustrácie v registri priestupkov ako aj v registri trestov súd zistil, že navrhovateľka nemá žiadny záznam v uvedených registroch. Z lustrácie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky súd zistil, že matka nie je vedená ako vlastníčka nehnuteľností na území SR. Otec maloletých je vedený ako podielový spoluvlastník nehnuteľností zapísaných v okrese Lučenec obci a katastrálne územie G. na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX. Jedná sa o rôzne typy nehnuteľností ako trvalý trávnatý porast, orná pôda a lesný pozemok. Z výpovede otca na pojednávaní dňa 31.12.2021 súd zistil, že z uvedených huteľností má ročný príjem 70 Eur mesačne. Zo žiadosti o poskytnutie súčinnosti - odpoveď Sociálnej poisťovne súd zistil, že otec nie je vedený v registri poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia a matka je vedená ako zamestnanec na základe dohody o pracovnej činnosti od 23.08.2021 v spoločnosti Q. Z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 14.09.2021 súd zistil, že matka poberá prídavok na dieťa od 01.12.2004 vo výške 102,- Eur. Otec nepoberá dávky vyplácané úradom. Z lustrácie v evidencii vozidiel súd zistil, že matka, ani otec nie sú vedení ako vlastníci motorových vozidiel na území SR. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 19.10.2021 súd zistil, že kolízny opatrovník na základe zaslaných správ zo školských zariadení za školský rok 2020/2021 zistil informácie, že maloletá B. M. Š. navštevuje Pedagogickú a sociálnu akadémiu v B. odbor učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo. Zadané úlohy učiteľmi si plní. Rodičia so školou nespolupracujú, učiteľ komunikuje len so starou matkou. Maloletá B. Š. je žiačkou ZŠ M. O.. Š., B. od 09.09.2020. Maloletá sa len sporadicky zúčastňovala dištančného vyučovania. V škole sa nedarilo komunikovať s rodičmi, nakoľko rodičia neposkytnú kontakt, potom čo matka opakovane stratí telefón. Jej vyučovacie výsledky boli slabé, hoci podľa triednej učiteľky je maloletá bystrá a šikovná, avšak nedôsledná v domácej príprave. K zhoršeniu prospechu prispievala aj jej častá absencia na vyučovaní. Maloletý I. Š. navštevoval Základnú školu v C., podľa školy sa rodičia nestarali o maloleté dieťa. Maloletý I. do školy chodil neupravený, nenosil si všetky potrebné pomôcky a niekedy nemal ani desiatu. V aktuálnom školskom roku sa o prospech maloletého nezaujímal ani jeden z rodičov. Rodičia so školou vôbec nespolupracovali. V prípade, že je maloletý u starej matky, je upravený a čistý a do školy chodí načas. Zo strany rodičov badať nezaujem o výchovnovzdelávací proces, najmä zo strany matky. Pokiaľ je dieťa u matky, túla sa po dedine aj v neskorých nočných hodinách. Starostlivosť rodičov je občasná. Z rozprávania maloletého sa javí, že sa o neho stará najviac jeho stará matka a jeho staršie sestry. Napriek diagnostikovaným poruchám učenia (dysgrafia a dysortografia) dosahuje maloletý v oblasti učenia veľmi dobré výsledky. Maloletému sa venuje stará matka. Podľa vyjadrenia školy výsledky maloletého záležia od toho u koho sa maloletý nachádza. Rodičia detí žijú v prízemnom rodinnom dome, ktorého vlastníckmi sú maloleté deti.

Dom zariadený ako kuchyňa, obývacia izba, spálňa a detská izba. Domácnosť je zariadená účelovým funkčným nábytkom. Vykurovanie domácnosti je plynové. Náklady na bývanie pozostávajú z úhrady el. energie vo výške 40,- Eur mesačne, úhrady poplatku za plyn 420,- Eur štvrťročne. V roku 2020 bol rodinný dom odpojený od dodávky plynu pre nevyplatenie zálohových platieb spolu vo výške 1.400,- Eur. Revízia plynovej prípojky bola realizovaná vďaka starej matke. Matka je aktuálne zamestnaná s výkonom práce v K.. Pracovný čas má od 06.00 hod. do 14.00 hod., s dohodnutým príjmom 3,- Eur na hodinu. Otec maloletých detí odišiel na dva týždne do Talianska na zber jablák a po návrate plánuje už zostať na Slovensku. Matka zabezpečuje osobnú starostlivosť maloletému I. Š., nar. XX.XX.XX16, ktorý navštevuje Materskú školu v C. celodenne. Je predškolač. Podľa slov matky mal. deti B., I. S. B. sa zdržiavajú dlhodobo v domácnosti starej matky, ktorá im poskytuje osobnú starostlivosť. Dohliada aj na plnenie ich povinnej školskej dochádzky a komunikuje so školou. Matka sa každý deň snaží byť s mal. deťmi v telefonickom kontakte alebo sa v domácnosti starej matky zastaví. Mal. deti navštevujú rodičov v ich domácnosti iba sporadicky. Rodičia sa na uspokojovaní potrieb mal. detí podieľajú podľa toho ako im to dovoľia ich finančné možnosti. Navrhovateľka - stará matka maloletých detí je zamestnaná v spoločnosti ZSSK Slovensko a.s. ako vlakvedúca s čistým mesačným príjmom 1000,- Eur. V domácnosti okrem nej a mal. detí žije aj jej ťažko zdravotne postihnutý manžel W. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorému sa vypláca invalidný dôchodok v sume 370,- Eur mesačne. Rodinný dom, v ktorom členovia domácnosti žijú je osobným vlastníctvom syna navrhovateľky G. Š.. Dispozične je na poschodí zariadený ako obývačka, kuchyňa, kúpeľňa, izba mal. B. a izba, ktorú využíva mal. B. spoločne s mal. I.. Ďalšiu izbu využíva starý otec. Na prízemí rodinného domu má izbu stará matka a ich syn G. Š., ktorý však s nimi nežije v spoločnej domácnosti. Ďalšia izba sa pripravuje pre starého otca, ktorého stará matka plánuje do nej presťahovať, nakoľko chce vytvoriť všetkým mal. deťom samostatné izby. Domácnosť je kompletne zariadená štandardným účelovým nábytkom a vybavená elektrospotrebičmi bežnej potreby. Vykurovanie je zabezpečené plynom a pevným palivom v keramických kachliach. Hygiena domácnosti bola v čase vykonanej návštevy na veľmi dobrej úrovni. Náklady na domácnosť pozostávajú mesačne z úhrady poplatku za plyn 100,- Eur, za elektrickú energiu 54,- Eur, poplatku za TV v sume 31,- Eur vrátane internetu a nákupu palivového dreva na vykurovaciu sezónu. Stará matka v súvislosti so starostlivosťou maloleté deti vynakladá výdavky na zabezpečenie stravy, ich primeraného oblečenia, zabezpečenia školských potrieb a pomôcok, cestovného, poplatkov za telefóny, čo starú matku mesačne vyjde na sumu cca 400,- Eur na tri deti. Stará matka mal. deťom zakúpila aj notebook v hodnote 500,- Eur. Maloletá B. M. uviedla, potvrdila zistenia súdu, že sa dlhodobo zdržiava v domácnosti starej matky, ktorá zabezpečuje všetky jej potreby. Naposledy narodeniny oslavovala u tety T., ktorá je otcovou sestrou. Maloletá ju navštevuje najmä vtedy, keď je u nej vnučka B.. Na návštevu k nej chodí so sestrou B.. S mamou sa B. stretáva vtedy, keď mama príde k návšteve k starkej. S otcom maloletá nemá vybudovaný vzťah vôbec, pretože ju dva roky nechal s mamou samú. Ďalším dôvodom bolo aj to, že otec pil. Maloletá B. toho času nemá potrebu rozvíjať vzťah s otcom. S mamou má lepší vzťah. Počas minulého školského roku sa vzdelávala najmä dištančne. Počas vyučovania využívala notebook, ktorý jej zakúpila starká. Niekedy sa neprihlásila na niektoré hodiny, avšak učivo si potom doučila a známky opravila. O nezapojení sa do online vyučovania triedna učiteľka informovala starkú a tá ju potom za to vyhrešila. Maloletá by po strednej škole chcela pokračovať v štúdiu aj na vysokej škole. Maloletá uviedla, že rešpektuje autoritu, starej matky, má tam samostatnú izbu a na jej domácnosť je absolútne zvyknutá. V domácnosti starkej sa podieľa aj na domácich prácach, povysáva, umyje riad, starkej pomôže vždy, keď ju o to požiada. Zverenie do jej starostlivosti sa maloletej zdá ako jediná možnosť. Maloletá B. uviedla, že navštevuje 8. ročník ZŠ C..O.. Š.L., B.. U starkej má vlastnú izbu spolu s bratom I.. O ňu a brata sa stará starká, dáva jej jesť, balí desiatu alebo jej dá peniaze aby si ju kúpila sama. U starkej sa jej býva dobre, k rodičom nechce ísť, chodí k nim iba na návštevu cca dva krát do mesiaca. Mama zvykne starkej pomôcť. Otec do domácnosti starkej nechodí, čaká iba pred domom. V domácnosti starkej sa maloletá zdržiava v podstate od malička. Maloletý I. uviedol, že navštevuje ZŠ C., 4. ročník. U starkej mu je dobre, chce u nej aj zostať. Má izbu spolu s B., ale starká mu plánuje prerobiť starkého izbu. Mamu doma navštevuje, vtedy sa hrá s bratom T.. Pamätá si, že niekedy býval u rodičov, ale vtedy tam bývali aj jeho sestry. Rodičia sa občas pohádali, aj pobili, jeho však rodičia neudreli. Kolízny opatrovník uviedol, že v rodine nie sú vytvorené trvalo udržateľné nekonfliktné vzťahy, ktoré viedli aj k uloženiu výchovného opatrenia v konaní č. 12P/5/2020 a jeho opakovanému uloženiu v konaní sp. zn. 5P/15/2021. Maloleté deti sa zdržiavajú v starostlivosti starej matky, ktorá tiež komunikuje s príslušným školským zariadením, je súčinná so školou aj v oblasti vzdelávania. Rodičia so školou komunikujú až po opakovaných výzvach a urgenciách. Otec sa počas roka väčšinou zdržiava pracovne v zahraničí a matka v čase jeho neprítomnosti zlyháva vo výkone svojich rodičovských povinností. Náhradný rodič

má predpoklady, ktoré zaručujú, že náhradnú starostlivosť bude vykonávať v najlepšom záujme dieťaťa a aj v súčasnosti vytvára deťom stabilné výchovné prostredie.

7. Súd z priložených spisov zistil, že uznesením č. k. 5P/15/2021-89 zo dňa 11.06.2021 bolo nad maloletými deťmi nariadené výchovné opatrenie - dohľad, pričom na základe uznesenia č. k. 9P/63/2019-9 zo dňa 20.11.2019 bol povolený vstup do obydľia rodičov maloletých detí za účelom preverenia stavu maloletých detí.

8. Z lekárskeho potvrdenia zo dňa 02.12.2021 vystaveného MUDr. L. T. súd zistil, že navrhovateľka - stará matka je zo zdravotného hľadiska schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, keďže netrpí žiadnymi vážnymi zdravotnými ťažkosťami. Súd z výsluchu otca na pojednávaní dňa 31.12.2021 zistil, že jeho príjem sa pohybuje pokiaľ sa zdržiava na Slovensku v rozmedzí od 200 do 400,- Eur. Tento dosahuje brigádnyimi prácami. Pokiaľ bol v zahraničí na zber jabĺk, dosahoval príjem dokopy cca 4.700,- Eur, v minulosti aj 10.000,- Eur za tri a pol mesiaca. Uviedol, že tieto poukazoval starej matke, z ktorých mohla čerpať na starostlivosť o maloleté deti. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie má stredoškolské bez maturity. Matka má najvyššie dosiahnuté vzdelanie stredoškolské s maturitou - colný deklarant. Čistý príjem matka deklarovala vo výške 500 až 550,- Eur.

9. Podľa článku 5 zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine, (ďalej len "ZR") : Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 44 ods. 1, 2, 3, 4 ZR: (1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

(4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 ZR: (1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého

dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 ZR: (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 ZR: Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 ZR: Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 81 ods. 1 ZR: Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej

výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Na základe takto vykonaného dokazovania za použitia vyššie uvedených právnych predpisov súd mal preukázané, že starostlivosť o maloleté deti zo strany rodičov je nedostatočná, pričom otec ani matka nezabezpečovali starostlivosť v dostatočnej miere tak, aby bolo v zmysle článku 5 písmeno a), b), c) ZR zabezpečená primeraná úroveň starostlivosti o dieťa, stabilita prostredia, v ktorom sa deti zdržiavajú ako aj ochrana ich telesného a citového vývinu. Z uvedených dôvodov aj bolo už v minulosti nariadené nad maloletými deťmi výchovné opatrenie - dohľad. Maloleté deti preto trávajú väčšinu času u navrhovateľky, ktorá je starou matkou maloletých detí, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloleté deti u navrhovateľky v súčasnosti prosperujú. Súd k tomuto názoru a záveru dospel na základe vykonaných šetrení kolízneho opatrovníka, v rámci ktorých boli zisťované pomery detí aj z príslušných školských zariadení. Samotné deti v rozhovore vykonanom prostredníctvom kolízneho opatrovníka, vyjadrili svoj názor, že je im dobre u navrhovateľky a chcú u nej zostať. Súd bol preto toho názoru, že je v súlade so záujmom maloletých detí zverenie do starostlivosti navrhovateľky - starej matky zo strany matky maloletých detí, kde sa deti nachádzajú. Tento záver je podľa súdu v súlade s najvyšším záujmom maloletých detí podľa článku 5 písmeno a), b), c), g) ZR, t. j. vzhľadom na doterajšiu úroveň starostlivosti o deti, ktorá je zo strany navrhovateľky veľmi dobrá, bezpečie a stabilitu prostredia, kde sa deti u starej matky doposiaľ nachádzajú, ako aj ochranu telesného a citového vývinu detí, kde pre súd zo správy kolízneho opatrovníka vyplynul zrejmy dobrý vzťah navrhovateľky a maloletých detí, ktoré zároveň vyjadrili svoj názor, že chcú byť v starostlivosti navrhovateľky. Súd preto v súlade s § 45 ZR zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. V súlade s § 45 ods. 2 ZR uprednostnil starú matku maloletých detí ako príbuznú osobu pre zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania mal súd za to, že navrhovateľka spĺňa predpoklady podľa § 54 ods. 1 ZR, 45 ods. 1 ZR, ktoré zaručujú, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletých detí. Súd posudzoval charakteristiku navrhovateľky z hľadiska jej spôsobu života, ktorý vyhodnocoval z toho hľadiska, že vykonáva starostlivosť o maloleté deti, ktoré má zverené v náhradnej osobnej starostlivosti. Táto starostlivosť podľa zistení kolízneho opatrovníka ako aj správ zo škôl je pre deti vyhovujúca a deti v jej starostlivosti prosperujú. Navrhovateľka sa zaujíma aj prostredníctvom školy o ich prospech, čo naopak rodičia maloletých detí zanedbávajú. Z lustrácie v registroch trestov a priestupkov súd zistil, že navrhovateľka nie je a ani v minulosti nebola trestne stíhaná a vykonáva prácu vlakvedúcej v Ž.R. D. D. S.. D.. Navrhovateľka má v súlade s § 45 ods. 1 ZR trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a jej zdravotný stav je v súlade s účelom starostlivosti o maloleté deti. Doposiaľ zabezpečovaná starostlivosť osvedčuje vhodnosť osobných vlastností navrhovateľky, ako náhradného rodiča. Manžel navrhovateľky súhlasil so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, čo vyplynulo nepriamo z výsluchu navrhovateľky. Z uvedených dôvodov súd v súlade s článkom 5 ZR mal za to, že je v záujme maloletých detí, aby vyhovel návrhu na náhradnú starostlivosť zo strany navrhovateľky. Súd v súlade s § 45 ZR upravil rozsah práv a povinností k maloletým deťom, tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Zároveň súd v súlade s § 81 ZR rozhodol o úprave vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletým deťom. Vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletých detí má zistený príjem do 500,- Eur, nevlastní na území SR žiadnu nehnuteľnosť a ani nebolo zistené vlastníctvo žiadnych hnutelných vecí väčšej hodnoty, súd jej určil výživné v súlade s § 62 a § 75 ZR v rozsahu 50,- Eur na každé dieťa zvlášť. Obdobne otec maloletých detí je bez pravidelného príjmu, pričom svoj príjem deklaroval na pojednávaní v rozsahu 200 až 400,- Eur mesačne, ktorý dosahuje na základe brigádnych prác, nevlastní žiadny hnutelný majetok vyššej hodnoty a z vlastníctva v podieloch k nehnuteľnému majetku má ročný príjem v zanedbateľnej výške 70,- Eur ročne, preto mu súd určil výživné v súlade s § 62 a 75 ZR v rozsahu 50,- Eur na každé dieťa zvlášť. Uvedené výživné pokrýva z prevažnej miery potreby maloletých detí, ktoré súd ustálil vo výške 400,- Eur. Výživné sú matka a otec povinný v súlade s § 45 ods. 8 ZR plniť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v termínoch uvedených vo výroku rozhodnutia.

17. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"): Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si neuplatňoval náhradu trov konania v súlade s § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.